Street fight ? Nu, street photo

GHID PENTRU AMATORII AVANSATI

Click aici pentru galeria de fotografii
Articol bazat pe experiente personale si nu numai.

Nu e usor sa faci fotografii in strada. Daca esti un tip timid, ideea de a te arunca cu aparatul de fotografiat in fata unui strain pentru a-i lua cateva cadre este destul de inspaimantatoare.

Sunt un tip timid.

Dar, pe de alta parte, imaginile cu oameni sunt cele care ma intereseaza cel mai mult. Este fantastic sa observi oamenii pe strazi, si uneori sa interactionezi cu ei.

Chiar daca vei folosi camere ascunse, sau vei tine aparatul atarnat pe umar sau de gat, cu declansatorul flexibil in mana, cu riscul de a pierde controlul asupra incadrarii, trebuie sa-ti depasesti inhibitia si sa faci fotografii cu necunoscuti care pot fi interesanti, fara a le cere permisiunea.

Experienta mea in acest domeniu este limitata, dar *inca* imi face placere sa ma plimb cu aparatul la gat pe strazi si sa fur imagini. Intre timp am ajuns destul de bun in teorie, dar practica este departe de a ma multumi.

Poate sa para surprinzator, dar in street photo cantitatea *poate* da calitate. Cu fotografiile mele sunt mai putin exigent decat cu ale altora; si chiar si asa, daca de pe un film de 37 de cadre aleg 3 bune, ma pot declara multumit. Este un lucru provocator si din punct de vedere tehnic: nu exista o a doua sansa, si uneori este greu pana si sa ridici aparatul in dreptul ochilor si sa apesi declansatorul, darmite sa reglezi distanta, timpul sau diafragma.

Mi s-a intamplat de multe ori acest lucru. M-am blocat inainte de a putea ridica aparatul. Pur si simplu, am mers mai departe, blestemandu-ma in gand pentru rateu.

Ce echipament imi trebuie ?

APARATE, OBIECTIVE

Nu mare lucru. Depinde de stilul fiecaruia, si exista multe stiluri de a realiza street photo. Unii fotografi folosesc teleobiective lungi si stau linistiti pe trotuarul de vis-a-vis sau in masina. Unii folosesc AF (autofocus), altii nu. Unii folosesc filme color, altii alb-negru. Ideea este ca poti folosi orice echipament si material, cel putin la primele incercari. Apoi, dupa ce ai examinat fotografiile, poti trage concluzii privind aparatele, obiectivele si filmele cele mai potrivite.

Metoda "clasica" inseamna folosirea unui obiectiv cu distanta focala scurta, de 20mm, sau medie (35mm), si a unui film de sensibilitate mare (400, 800 ASA). Majoritatea fotografiilor de strada au un unghi mare de cuprindere, chiar daca apar anumite (mici) distorsiuni ale imaginii. In momentul in care incepi "vanatoarea", aparatul trebuie sa aiba deja reglajele facute. Singurul lucru pe care sa-l faci la momentul potrivit sa fie apasarea declansatorului. Pune diafragma la o deschidere cat mai mica (de asta e necesar un film sensibil), un f/16 e suficient - campul de profunzime se va intinde de la 2 m la infinit. Daca subiectul tau se afla la 3 m, probabil intreaga fotografie va iesi clara.

Cu un obiectiv de 20mm poti sta la 2 metri de cineva, fara ca acesta sa-si dea seama ca apare in cadru. Asta din cauza unghiului *foarte* larg de cuprindere.

Personal folosesc un 28-110 cu autofocus. Ar fi interesant de experimentat folosind un teleobiectiv cu oglinda, ceea ce voi face cand o sa pun mana pe unul. Unele, de ex. Tamron 500:8, sunt foarte mici si periculoase : poti face un portret unui om aflat pe cealalta parte a strazii, iar obiectivul nu se deosebeste cu nimic de un superangular.

Retine un detaliu : cu cat arati mai profesional, cu atat vei fi acceptat mai usor de oameni. Pentru o imagine buna nu-ti trebuie cine stie ce aparat, este suficient un *point-and-shoot* bun, sau un Smena de incredere. Totusi vei trezi suspiciuni mai mari decat cu un Canon EOS n sau un Minolta semipro, cu o geanta foto uriasa si o vesta de profesionist. Incearca sa stabilesti un echilibru.

CU SAU FARA AUTOFOCUS ?

O alta abordare se face folosind autofocus-ul (AF). Problema este ca mecanismul de auto-focus sa fie suficient de rapid pentru ca in cel mult jumatate de secunda sa determine distanta pana la subiect.Un aparat destinat profesionistilor sau amatorilor avansati poate realiza treaba asta in timp util. Majoritatea *point-and-shoot*-urilor au nevoie de cca. 1,5 secunde pentru focalizare.

Personal, prefer autofocus-ul, este mai rapid decat voi fi eu in viitorul mediu, chiar exersand zilnic. In schimb maestrii au reflexele mai rapide decat un Canon ultrasonic. De asemenea este bine ca aparatul sa poata stabili automat perechea diafragma + timp de expunere, in functie de una din aceste doua marimi. Nu cred ca vrei sa stai sa calculezi expunerea chiar in momentul culminant.

Un alt avantaj al combinatiei unghi mare + autofocus este acela ca poti face o fotografie fara sa duci aparatul la ochi ! Simplu, cu el la gat, il indrepti spre subiect si apesi declansatorul (operatiunea necesita un pic de practica). Problema care apare aici este ca aparatul poate realiza focusarea pe alt subiect decat pe cel dorit. In cazul asta o diafragma mica va compensa lipsa controlului asupra incadrarii. De asemenea exista riscul ca imaginea sa iasa miscata. Repet, exercitiu, exercitiu, si iar exercitiu. Cel mai bine este sa folosesti un autofocus fara elemente exterioare in miscare, in caz contrar va atrage atentia asupra lui. Unele modele de Canon si Nikkor au toate elementele mobile aflate in interior, si sunt foarte silentioase.

Intamplarea m-a dus mai demult in Piata de Gros, Bucuresti. Trebuia sa fac cateva fotografii tehnice, ale unei constructii. Bazaitul "robotic" al autofocusului, precum si rotirea stanga-dreapta a primei lentile au atras imediat vreo 5-6 curiosi care au inceput sa-si dea cu parerea. E ultimul lucru pe care ti-l doresti.

CE FILM ?

In marea majoritate a cazurilor recomand un film alb-negru, de preferat bun si ieftin (de exemplu AzoMures, din pacate de doar 200 ASA), de sensibilitate mare. Exista doua motive pentru a prefera un film alb-negru: (1) din punct de vedere artistic, atentia este captata mai usor de subiect, iar o imagine alb-negru are o alta perceptie decat cea color ; (2) la fotografia color una din "grijile" suplimentare va fi data de culorile din cadru - nu poti avea nici un control asupra culorilor de pe strada. Subiectul tau poate fi imbracat in culori nepotrivite. Nu poti sa te duci sa-i ceri sa se schimbe cu alte haine, dar un film alb-negru rezolva problema.

Cand privitorul se uita la o imagine alb-negru este fortat sa studieze *povestea* ei, fara sa fie distras de culori; iar deoarece street photo-ul se bazeaza mai mult pe forta actiunii si a evenimentelor decat pe culori, cred ca imaginea alb-negru este mai adecvata genului.

Sensibilitatea ideala este de 400 - 800 ASA; cu un film de 400 ASA vei putea face mariri acceptabile pana la 20x30 cm, iar daca le lucrezi in laboratorul propriu din baie vei face economii considerabile la bani.

Incearca sa folosesti un singur tip de film; astfel te vei putea concentra asupra compozitiei, fara sa mai faci eforturi de adaptare de la un tip de film la altul.

GEANTA FOTO SAU RUCSAC ?

O geanta foto este foarte comoda cand ai de transportat echipamentul; poti scoate aparatul in cateva secunde. Dar in momentul in care esti pe strada, cu aparatul la gat, cu degetul pe declansator, o geanta care poate sa cada de pe umar in orice clipa

devine incomoda. Mai practic e un rucsac, iar eventualele filme, baterii etc. le poti tine in buzunar, ca sa ai acces rapid la ele.

Unii recomanda sa tii aparatul in mana, nu la gat, cu cureaua infasurata in jurul incheieturii. Astfel esti mai pregatit pentru actiune, putand declansa intr-o fractiune de secunda.

CU BLITZ SAU FARA ?

Probabil ca vei folosi un blitz montat pe aparat, cu sau fara posibilitati de rabatare a capului. E mai bine sa-l eviti, folosind un film de sensibilitate mare. Pot apare doua probleme, (1) vei atrage atentia asupra ta - ceea ce oricum nu mai conteaza, daca ai luat imaginea dorita, si (2) trebuie sa fi atent la reflexiile nedorite. Si daca nu se poate fara blitz, oricum criticii vor fi mai blanzi decat la alte genuri fotografice.

Pe strada...

Probabil ca cel mai bun inceput il poti face studiind imaginile facute de altii.

Se spune ca oamenilor le este indiferent daca sunt sau nu fotografiati, si de obicei este suficient un zambet pentru a le cere si obtine permisiunea. Asa am crezut si eu, pana sa ma confrunt cu situatiile de pe teren. In Bucuresti oamenii sunt (inca) sensibili la fotografie; cel mai bine este sa le ceri permisiunea inainte de a le face fotografii. Pentru reusita unei fotografii este foarte importanta comunicarea dintre subiect si fotograf; daca este posibil, incearca sa stabilesti o legatura cu subiectul (o florareasa, un vanzator de ziare etc.). Dupa aceea poti sta in apropierea lui, mai

mult sau mai putin ascuns, si sa urmaresti ce se intampla. Daca ai necazuri, zambeste.

Cum se incepe ? Este bine sa eviti locurile care din start sunt mai dubioase (piete agroalimentare, ghetouri etc.) - zona Universitate - P-ta Romana poate fi un bun inceput, pentru ca pe aici circula cateva sute de mii de oameni zilnic.

Tine aparatul la gat. Stai cu degetul pe declansator. Mergi incet si priveste atent.

Fii sigur pe tine. Oamenii nu se alerteaza daca inteleg ca tu *trebuie* sa fii acolo. Ia cu tine o geanta sau o vesta foto, pentru mai multa putere de convingere. Este important sa nu-ti dezlipesti degetul de pe declansator. Astfel esti pregatit sa declansezi in orice clipa, si te mentine in alerta.

Concentreaza-te asupra "distantei normale de lucru" - adica distanta de la care fotografiezi de obicei oamenii. La mine asta inseamna 1 - 4 m. Priveste in avans cu cativa metri. Atentie cand patrunzi in intimitatea persoanei - in spatiul lor personal - este un lucru important in street photo. Mergi incet si priveste atent. Cand vezi ceva ce poate fi o fotografie, du aparatul la ochi, focalizeaza, realizeaza compozitia si declanseaza cat poti de repede. Cadrul va dispare intr-o fractiune de secunda ! Nu trebuie sa te gandesti la ce vor spune oamenii sau ce vor crede, daca te vad, etc. Daca dupa ce ai facut fotografia mai exista scena, poti experimenta mai multe fotografii.

De multe ori e bine sa intri in dialog cu subiectul tau. Oamenii sunt mai comunicativi decat te astepti (lasa-i pe ei sa vorbeasca) si poti stabili un contact direct. Cunosti deja un brichetar, un vanzator de ziare, un covrigar ? Intra in vorba cu el cateva minute, apoi cere-i permisiunea sa faci cateva fotografii. Nu neaparat cu el. Uneori poti lua cateva cadre deosebite cu tine de partea cealalta a tarabei.

Nu ezita in a consuma un film intreg pe acelasi subiect, si nu te ingrijora daca ai consumat zece filme si tot nu ai obtinut ceea ce cautai.

Niciodata sa nu treci pe langa un subiect si sa spui "nu-i nimic, il fac mai tarziu". Nu exista "mai tarziu". VA DISPARE. Se schimba iluminarea, se misca soarele, si dispare compozitia initiala. Cand il vezi, fotografiaza-l.

Nu incerca sa copiezi clasicii fotografiei de strada. Ei si-au facut treaba lor, tu fa-o pe a ta. Concentreaza-te in a captura modalitatea in care vezi TU ceea ce se intampla pe strada. Dar studiaza-i pe maestri.

Confortul corupe. Iesi din zona de confort. Umbla mult. Daca nu te simti in elementul tau, e bine. Continua.

Ai incredere in instinctele tale. Fotografiaza mult. Nu te indragosti de propriile lucrari.

Inca un lucru pe care-l vei observa : vei avea zile bune si zile rele. Zile bune cu 5, poate chiar 10 fotografii BUNE per film. Vei avea zile rele in care consumi 20 de filme fara sa faci o singura fotografie buna. E ceva normal. Continua.

Probleme de etica

Exista multe articole despre cum sa faci street photo, cautand sa ramai invizibil : aparate compacte, minuscule, teleobiective lungi, tehnici de camuflare etc. Dar : de ce te ascunzi ? Confunzi "camera ascunsa" cu fotografia de strada ?

Oamenii au modalitatile lor de a reactiona in fata aparatului de fotografiat. Chiar si aceasta reactie poate constitui un bun subiect de fotografie.

Multi fotografi se feresc de confruntarea directa. Priveste omul direct in ochi. Prin obiectivul aparatului.

Fiecare fotografie reusita are un mesaj. Multi incepatori fotografiaza cersetori, copii ai strazii, batrani, vagabonzi etc. Fereste-te. Este un subiect prost, in afara de cazurile in care ai o idee solida asupra compozitiei.

Daca subiectul refuza sa fie fotografiat, nu-l forta. Lasa-l. Fi hotarat in alegerea scenelor, nu in fortarea subiectului.

Marea majoritate a fotografilor se tem de iesitul pe strada. Daca ai aceeasi temere, nu te ingrijora. E ok. Cum poti incepe : ia 3 filme in buzunar, si unul in aparat. Propune-ti ca pe o strada lunga si circulata (Universitate -> Romana) sa le consumi pe toate. E dreptul tau sa faci ceea ce faci, si nimeni de pe strada nu va obiecta nimic. Nu conteaza daca fotografiile ies bine sau nu. Trebuie sa termini aceste 4 filme, cu cat mai repede cu atat mai bine.

Cand vei termina primele 3 filme (100 de cadre) deja te vei simti altfel. Retinerea ta a scazut mult. Ai invatat sa apreciezi reactiile oamenilor. Vezi, oamenii nu sunt asa de neprietenosi cum pareau la inceput ! Un zambet, o scurta conversatie... sunt lucruri normale. Nu te panica. Fi deschis si comunicativ. Nu incerca sa-i pacalesti sau sa fi "lunecos" - oamenii vor intui acest lucru.

Foloseste-ti bunul simt. Nu fotografia oamenii strazii, criminali, drogati sau oameni beti fara sa le ceri permisiunea. Daca cineva obiecteaza si nu vrea sa fie fotografiat, opreste-te (cu exceptia cazurilor in care ai un motiv bun ca sa nu o faci).

Greseli frecvente

Prea de departe :

La inceput e greu sa te apropii de subiectul tau, astfel incat rezulta o imagine cu mesajul diluat. Practic nu-ti dai seama care a fost ideea.

Directie gresita :

Ai destul curaj ca sa te apropii de oameni, dar inca esti prea timid. Stii ce trebuie sa vezi, dar te misti prea incet. Te poti gandi ca si o fotografie facuta din spatele cuiva poate fi buna. Asta este de obicei o idee gresita.

Lipsa actiunii :

Acum ai curajul de a intra in mijlocul actiunii, poti privi oamenii frontal si apasa declansatorul. Dar nu e de ajuns; subiectul tau nu face nimic, persoanele nu au expresia dorita, imaginea nu are mesaj. Fotografia de strada se bazeaza pe forta actiunii; **declanseaza inainte de producerea actiunii**. Lasa-l pe privitor sa intelega ce se intampla. Daca subiectul tau este un copil care da cu piciorul intr-o minge, **apasa declansatorul inainte de impactul piciorului cu mingea**. In acest caz apasa butonul atunci cand piciorul se afla la cca. jumatate de metru de minge -

oricum vor trece cateva zeci de milisecunde pana se ridica obturatorul, astfel incat vei prinde momentul impactului.

Alteori esti norocos si prinzi niste imagini bune.

Vei vedea ca in timp ce umbli pe strazi poti face o multitudine de fotografii interesante, fara sa aiba neaparat legatura cu street photo : portrete instantanee, peisaje urbane, candid photos, oricum lucruri cel putin la fel de interesante ca acelea pentru care ai pornit.

OOOkay pentru acum. Daca ai ajuns pana aici cu cititul tutorialului, cred ca cel mai bine ar fi sa-ti pui aparatul de gat, sa iei 2-3 filme in buzunar si sa iesi putin pe afara :)

Link-uri despre street photo

- http://www.photo.net/ - aici vei gasi niste tutoriale complete, pe diverse genuri fotografice. Articolele de acolo nu sunt nici bune, nici proaste, ci numai bune pentru inceput.

- http://www.pinkheadedbug.com/ - site-ul personal al lui John Brownlow, un maestru al fotografiei de strada
- http://www.asiaphoto.com/jed/100399sp.htm - Street Photography Asia - site si articole de Jed Wee